

процесі навчання; д) мінімальні затрати часу. Проте, якість лекції залежить не тільки від наукової та професійної, але й від педагогічної кваліфікації лектора. Адже найвищі показники якості навчання, які формують задоволення студента, визначаються особистістю викладача, вмінням зацікавити студента, залучити його в процес навчання, щоб сформувати позитивне сприйняття дисципліни, її користь для майбутньої професії лікаря. Даний тип лекцій буде корисним для зростання майстерності лектора, оскільки підготовка такої лекції вимагає старанного відбору, структурування і шліфування матеріалу, відбору відповідного ілюстративного матеріалу, власного створення схем та алгоритмів. Студентів завжди більше цікавить те, чого не має в підручнику, або цей матеріал легше і цікавіше структурований. В процес підготовки наочності до лекції варто залучати студентів. Така форма співпраці викладача і студента становить основу діяльнісного методу навчання, коли студент отримує не тільки знання, але також конкретні уміння при виконанні суспільно-корисної роботи [5].

Висновки. Інтерактивні, інноваційні методи навчання підвищують ефективність та результативність навчання з залученням особистісно орієнтованого підходу до педагогічного процесу, оскільки вони не тільки формують знання, уміння та навички, але й створюють передумови

для розвитку у майбутніх фахівців здатності самостійного прийняття рішень, вирішення нестандартних ситуацій, професійної мобільності.

Література

1. Авдеева І. Модель організації особистісно зорієнтованої педагогічної освіти // Психологія і суспільство. – 2008. – №1. – С. 127–129.

2. Волосовець А.О. Використання відеопрезентацій у навчальному процесі на кафедрі неврології / А.О. Волосовець // Розвиток наукових досліджень: матеріали VII науково-практичної конференції (м. Полтава, 28-30 листопада 2011р.). – Полтава: Вид-во «Інтер-Графіка», 2011. – Т.6. – С. 32–33.

3. Ковальчук Л.Я. Новітні шляхи вдосконалення підготовки фахівців у Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського / Л.Я. Ковальчук // Медична освіта. – 2010. – №2. – С. 27–30.

5. Суліма Є. Невідкладні завдання системи вищої освіти на новому етапі Болонського процесу / Є. Суліма // Вища школа. – 2010. – №1. – С. 5–13.

6. Сусь Б.А., Павелко Т.М. Діяльнісний метод як спосіб активного залучення студентів до творчої роботи в процесі навчання // Вісник НТУУ «КПІ»: Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2004. – №2 (11). – С. 207–210.

УДК 378.147: [61:159.955]

СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИК ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ НА БАЗІ КАФЕДРИ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ

Ю. Я. Круть, М. І. Павлюченко, О. М. Слинко

Запорізький державний медичний університет

MODERN METHODS OF THE POSSIBILITY OF IMPROVING PRACTICAL SKILLS AT THE DEPARTMENT OF OBSTETRICS AND GYNECOLOGY

Yu. Ya. Krut', M. I. Pavlyuchenko, O. M. Slinko

Zaporozhye State Medical University

Впровадження нової редакції Закону «Про вищу освіту» сприяло необхідності подальших змін у системі організації навчального процесу, в тому числі і на клінічних кафедрах медичних університетів. Необхідність подальшого розвитку таких важливих для майбутнього лікаря якостей, як набуття практичних навичок та закладання основ клінічного мислення залишаються найбільш актуальними завданнями викладання на медичних факультетах. Саме тому, використання сучасних технічних засобів у навчальному процесі дозволить підвищити практичну складову у підготовці майбутніх лікарів на медичних факультетах університетів.

The introduction of the new edition of the Law "On Higher Education" led to a need for further changes in the system of the educational process, including in the clinical departments of medical universities. The need for further development of such important for the future as a doctor, as the acquisition of practical skills and laying the foundations of clinical thinking remain the most urgent tasks of teaching in medical faculties. For this reason, the use of modern technology in the educational process will increase the practical component in the training of future doctors at the medical faculties of universities.

Вступ. Прийняття у 2014 році нової редакції Закону «Про вищу освіту», який розроблявся та вдосконалювався за активною участю громадськості, освітян та науковців, мав своєю основною метою наблизити вищі навчальні заклади до європейського рівня. Насамперед, ставилося на меті надання максимальної фінансової та господарської автономії, та за рахунок цього збільшення можливостей закладів у напрямку підвищення якості освіти. Зважаючи на те що рівень фахівців, що викладають у провідних навчальних закладах є константою високого рівня, то з нашої точки зору, ця мета може бути досягнута за умо-

ви вдосконалення матеріально-технічної бази закладів та збільшення можливостей для обміну досвідом нашими викладачами та студентами з представниками університетів європейських країн.

Основна частина. Впровадження норм Закону «Про вищу освіту» стосується всіх вищих навчальних закладів (ВНЗ) України. В той же час напрямок підготовки лікарів зберігаючи усі загально визнані вимоги, має і деякі дуже суттєві особливості. Насамперед, це пов'язано з необхідністю використання клінічних баз, до числа яких, як правило, відноситься більшість лікарень міста.

Всі клінічні кафедри Запорізького державного медичного університету (ЗДМУ) розташовані на базах профільних відділень більшості лікарень м.Запоріжжя. А зважаючи на той факт, що кількість як вітчизняних, так і іноземних студентів, що навчаються в нашому університеті залишається однією з найвищих в Україні, для надання якісної теоретичної і, насамперед, практичної підготовки ми використовуємо бази 34 закладів охорони здоров'я. Підготовка лікарів-інтернів здійснюється на 150 базах заочної інтернатури. Загальна кількість ліжок на клінічних базах ЗДМУ становить понад 8 тисяч.

Кафедра акушерства та гінекології, основною базою якою є обласний перинатальний центр, додатково використовує бази 4-ох міських пологових будинків та обласної клінічної лікарні. Якщо не брати до уваги питання оренди навчальних приміщень на клінічних базах, яке незважаючи на свою вирішеність протягом багатьох років за рахунок надання кваліфікованої і дуже необхідної для практикуючих лікарів консультативної допомоги співробітниками клінічних кафедр, періодично піднімається з невідомих причин, то основною проблемою залишається якісне технічне оснащення клінічних баз, що потребує великих фінансових витрат.

При проведенні практичних занять для оцінки теоретичної підготовки студентів традиційно використовується база тестових завдань, а на підсумковому занятті кафедральний комп'ютерний клас. Але ж питання якісної практичної підготовки майбутніх лікарів вимагає ще більш комплексного підходу. Традиційно на кафедрі акушерства та гінекології значна частина навчального часу, в залежності від тематики заняття, проводиться у пологовому залі, в операційній та біля ліжок хворих в палатах. Але в останній час, і це частіше стосується іноземних студентів, пацієнтки під час обстеження відмовляються від присутності студентів. Саме тому поряд з традиційною ситуацією, коли засвоєння практичних навичок відбувається безпосередньо під час курації пацієнтки, а також при роботі у пологовому залі чи операційному блоці (і ми вважаємо, що саме цій розділ практичної підготовки майбутніх лікарів і в майбутньому залишиться основним) ми намагаємося активно впроваджувати і інші інноваційні методи навчання. Серед цих методів, з нашої точки зору, найбільш важливими є, по-перше, навчальні відеоматеріали, які можна поділити на дві групи – зроблені з безпосередньою участю співробітників кафедри на клінічних базах та матеріали доступні для загального користування у мережі Internet. Цей метод активно використовується на більшості клінічних баз кафедри акушерства та гінекології, що забезпечені необхідними технічними засобами.

По-друге, впровадження системи відеотрансляції on-line між навчальними кімнатами та пологовими залами і операційними блоками, з метою обговорення клінічних ситуацій в реальному часі (наразі активно вирішується технічний бік цієї проблеми на основних клінічних базах). До того ж у вирішенні цієї проблеми зацікавлені не тільки університет, а й медичні заклади, тому що ця методика значно прискорює процес надання високоякісної консультативної допомоги.

І по-третє, активне використання у практичній частині заняття сучасних муляжів, симуляційних тренажерів та фантомів. Безумовно ця методика потребує значних фінансових витрат. Однак навіть ті можливості, які є у розпорядженні кафедри акушерства та гінекології дозволяють значно покращити практичні навички студентів, тим більше що викликають реальну зацікавленість в цьому з їх сторони. Так можна навести приклад вдалого використання лапароскопічного муляжу з застосуванням web-камери на «Модулі 3. Гінекологія», який дозволяє студентам відпрацьовувати практичні навички оволодіння лапароскопічною технікою оперування. Підтвердженням якості цієї методики є велика кількість студентів, які приділяють цьому питанню значний час самостійної підготовки та вдало виступають на різноманітних профільних олімпіадах, як з акушерства та гінекології, так і з хірургії взагалі.

Висновки: таким чином, своїм основним завданням ми вважаємо, використовуючи основні можливості які надає вищій школі нова редакція Закону «Про вищу освіту», поліпшити технічне оснащення сучасними засобами навчання і за рахунок цього підвищити саме практичну складову у підготовці майбутніх лікарів на медичних факультетах ЗДМУ. На наш погляд, розширення практичної складової в навчальному процесі, дозволить підвищити рівень підготовки майбутніх лікарів, розширити їх можливості в усвідомленому виборі майбутньої медичної спеціальності та викличе додаткову зацікавленість студентів в освоєнні професії.

Література

1. Закон України „Про вищу освіту” від 01.07.2014 р.
2. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 168 с.
3. Луговий В.І., Слюсаренко О.М., Таланова Ж.В. Реалізація світового досвіду рівневої, орієнтаційної та галузевої організації вищої школи в Законі України “Про вищу освіту”: шлях до розуміння та визнання. Вища освіта України. 2014. № 3 (додаток 1). С. 32–36.
4. Вакарчук І. Вища освіта України – Європейський вимір: стан, проблеми, перспективи. Вища школа. № 3. – 2008. – С. 3–19.